Advies aan B&W

Onderwerp

Verlenen van subsidies aan ONS welzijn voor 2022

Datum	27-07-2021	**Naam en telefoon**	Sille Dohmen 5772
Afdeling	MM-MO	**Portefeuillehouder**	Thijs van Kessel

Wat adviseer je te besluiten?

1. *ONS welzijn een totale subsidie te verlenen van € 8.924.923,- op grond van de subsidieregelingen Subsidie ONS welzijn volwassenen (R-179/95179) en Subsidie ONS welzijn jeugd (R-178/95178) en de gestelde subsidieafspraken in de memo Sturen op doelen en resultaten.*
2. *ONS welzijn te informeren met bijgevoegde subsidiebeschikking.*
3. *De raad te informeren over dit besluit.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De gemeente zet ONS welzijn in voor het realiseren van veel verschillende maatschappelijke doelstellingen. De opdrachten die de gemeente aan ONS welzijn geeft zijn soms onduidelijk als het gaat om de maatschappelijke doelen die we willen realiseren. Ook zijn er niet altijd heldere normeringen waarmee we vaststellen of de maatschappelijke doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast blijft het moeilijk om de inzet van welzijnswerk direct te meten aan het behalen van maatschappelijke doelen.

Om die reden zijn we in 2020 gestart met een leertraject volgens de theorie van Tim Robbe. Het leertraject bevat een aantal stappen volgens de theorie "Sturen op doelen en resultaten in het sociaal domein". Het is nodig om de stappen in deze volgorde te doorlopen om eerst zicht te krijgen op het type probleem, de definities die we gebruiken, de stakeholders en de beleidsdoelen. Daarna hebben we de effectketen ingevuld, de gewenste doelen geformuleerd en hebben we deze vertaald in afspraken en voorwaarden. In de bijlage vindt u het resultaat daarvan in de subsidieafspraken, de uitvoeringsvoorwaarden en de definitielijst.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan de uitvoering van beleid. ONS welzijn geeft uitvoering aan maatschappelijke doelen die we gesteld hebben in;

- De WMO-ontwikkelagenda
- De ontwikkelagenda Jeugd
- De visie op welzijn
- De visie op jongerenwerk
- Beleidskader Armoede en Schulden

Welk resultaat willen we bereiken?

In de gewenste situatie krijgt ONS welzijn duidelijkere opdrachten van de gemeente Oss. In deze opdrachten is omschreven welke maatschappelijke doelstellingen de welzijnsaanbieder moet realiseren voor welke doelgroepen. Met behulp van de kernwaarden Rechtvaardigheid, Efficiëntie, Vrijheid en Veiligheid beschrijven we aan welke kaders de inzet van ONS welzijn moet voldoen. Ook formuleren we per maatschappelijk doel de normen waarmee we kunnen vaststellen of het maatschappelijk doel is gerealiseerd. Deze situatie leidt tot de volgende effecten:

- Het primaat van de toedeling van de maatschappelijke waarden ligt bij de gemeenteraad door het vaststellen van inhoudelijk beleid o.a. WMO en jeugd;
- De welzijnsaanbieder weet welke doelstellingen ze moet bereiken om die waarden te realiseren en onder welke condities zij middelen kan inzetten;
- De inzet van de welzijnsaanbieder is duidelijk en ook tot welke mate van het realiseren van de maatschappelijke doelstellingen dit leidt;
- Daar waar de welzijnsaanbieder de maatschappelijke doelstellingen niet haalt, is het ook duidelijk hoe de gemeente kan bijsturen.
- De welzijnsaanbieder weet welke middelen hij kan inzetten voor welk(e) doel(en).
- De gemeente(raad) krijgt inzicht wat het bereiken van maatschappelijke doelstellingen heeft gekost c.q. kost. Daarmee kan voor toekomstige opdrachten ook een betere kosten/baten analyse plaatsvinden.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Subsidies als basis

Vanaf 1 januari 2022 willen we de welzijnsactiviteiten genoemd in de bijgevoegde memo financieren. Daar is een juridische titel voor nodig.

We hanteren een aantal uitgangspunten om te bepalen welke vorm van juridische governance het beste bij onze situatie past. Voor de uitvoering van het welzijnswerk vinden we een aantal zaken belangrijk;

- We bepalen als gemeente de inhoudelijke doelen op basis van ons beleid.
- We bepalen jaarlijks de prioriteiten.
- We willen zelf de welzijnsaanbieder kunnen bepalen.
- We willen een welzijnsaanbieder die de lokale situatie kent.
- We willen continuïteit en herkenbaarheid voor de inwoner.
- We kunnen gedurende het jaar sturen op de doelen en resultaten.
- We betalen niet voor activiteiten of projecten die niet uitgevoerd zijn.
- We willen ruimte om te schuiven tussen inhoudelijke thema’s.
- We weten vooraf welk budget beschikbaar is en gaan daar niet overheen.
- We willen de ruimte om onderdelen uit de welzijnsopdracht anders te kunnen beleggen.

Op basis van juridische randvoorwaarden en de uitgangspunten vinden we dat een subsidieverlening aan welzijnsaanbieder ONS welzijn op dit moment de beste optie is.

2.1 Subsidieafspraken

Aan de verlening van de subsidies zijn afspraken gekoppeld. We hebben deze omschreven in subsidieafspraken en uitvoeringsvoorwaarden die onlosmakelijk verbonden zijn aan de subsidiebeschikking.

Per werksoort hebben we één of meer kernbedingen uitgeschreven. Kernbedingen zijn de afspraken die we willen maken met ONS welzijn die, als we deze niet zouden maken, alle andere afspraken zinloos maken. Voor elk kernbeding geldt dat een goede uitvoering leidt tot het behalen van de gewenste doelen, zoals die eerder zijn beschreven in de beleidstheorie.

De uitvoering van elk kernbeding gaat echter gepaard met risico's en kansen. Een risico is de inschatting dat een situatie die de uitvoering negatief beïnvloedt zich voordoet. En een inschatting van de schade die dat tot gevolg heeft. Grote risico's betreffen dus situaties die zich vrijwel zeker voordoen en die grote schade teweegbrengen. Kansen zijn het tegenovergestelde. Dit zijn situaties die zich kunnen voordoen en die juist de uitvoering versnellen of verbeteren.

Naast het kernbeding zijn dan ook randvoorwaarden nodig in de subsidiebeschikking. Deze randvoorwaarden zijn specifiek voor de uitvoering van het kernbeding in de overeenkomst. Randvoorwaarden verkleinen de mogelijkheid dat risicovolle gebeurtenissen zich voordoen of verkleinen de schade of beide. Daarnaast vergroten zij de mogelijkheid dat kanssituaties zich voordoen en vergroten zij het positieve effect daarvan of beide.

Door de afspraken met ONS welzijn op deze manier te beschrijven geven we als opdrachtgever duidelijkheid over de te behalen doelen en resultaten en kunnen we op onderdelen bijsturen. Het is duidelijk welke budgetten voor welke werksoorten ingezet worden.

3.1Proces met de raad

De afgelopen jaren is diverse keren door de raad gevraagd om inzicht in het werk van ONS welzijn en sturingsmogelijkheden. Hoewel de subsidieverlening aan ONS welzijn een collegebevoegdheid is, hebben we er voor gekozen de raad mee te nemen in het leertraject van Sturen op doelen en resultaten in het sociaal domein. We hebben de raad op 3 momenten om input gevraagd, te weten;

- 3 maart jl. op de inhoudelijke doelen resultaten
- 7 april jl. op de juridische governance en sturing
- 1 juli jl. opiniërend over de concept subsidieafspraken

De raad stelt de kaders voor het inhoudelijk beleid. Dat beleid vertaalt het college naar uitvoeringsafspraken met ONS welzijn. Toch willen we de raad jaarlijks blijven betrekken bij de voortgang. We organiseren daarom jaarlijks in juli een bijeenkomst om met de raad en ONS welzijn terug te kijken op de afgelopen periode en om de prioriteiten te stellen voor het volgende jaar.

Voor 2022 heeft de raad tijdens de opiniecommissie meegegeven extra aandacht te besteden aan jongen mantelzorgers, kwetsbare inwoners, ouderen en jongerenwerk.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1 Subsidies als basis

Bij subsidies zijn de activiteiten niet juridisch afdwingbaar. Wel is het zo dat als een welzijnsaanbieder of ondernemer de activiteiten niet (voldoende) uitvoert, we al betaalde subsidiegelden direct (naar rato) mogen terugvorderen. Daar is geen verdere procedure voor nodig. Subsidies kunnen we verlenen direct op basis van de Algemene wet bestuursrecht.

2.1 Subsidieafspraken

We hebben de risico's zoveel mogelijk beschreven in de subsidieafspraken. Daarbij hebben we ook gekeken naar de mogelijkheden om in te grijpen als deze risico's zich voordoen. Toch zullen we niet alles kunnen voorzien. In het leertraject hebben we ONS welzijn betrokken en hebben zij tussentijds de doelen en resultaten binnen de eigen organisatie getoetst. Toch moet blijken of de afspraken goed geformuleerd zijn en de gestelde doelen realistisch zijn. We zullen daarom ook regelmatig met ONS welzijn in gesprek blijven. Dat doen we op basis van monitoring en voortgangsrapportages. Nieuwe of extra opdrachten voor ONS welzijn zullen we conform de theorie van Sturen op doelen en resultaten in het sociale domein omschrijven.

3.1 Proces met de raad

De raad bepaalt via inhoudelijk beleid de kaders en college de uitvoeringsafspraken. Toch willen we met de raad jaarlijks de prioriteiten vaststellen. Welzijnswerk geeft uitvoering aan belangrijke maatschappelijke doelen voor kwetsbare inwoners. Daar willen we goed op kunnen sturen en bijsturen wanneer ontwikkelingen daar om vragen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Het budget voor de subsidies van ONS welzijn zit structureel in de programmabegroting. We maken daarin een onderscheid tussen volwassenen en jeugd. Nieuw is dat we de budgetten voor de werksoorten apart financieren. Dat ziet er als volgt uit;

Volwassenen	
Sociaal Raadsliedenwerk	€ 212.874,59
Individueel Sociaal Werk	€ 2.564.077,76
Collectief Sociaal Werk	€ 2.355.610,67
Jeugd	
Jeugd	€ 3.237.318,22
Jongerenwerk	€ 555.041,48
Totaal	**€ 8.924.922,72**

We hebben de VNG- index toegepast die we ook voor WMO-aanbieders gebruiken. Voor 2022 is dit 1,71%. De kosten van ONS welzijn bestaan voor het grootste deel uit personele kosten. Op dit moment is de CAO welzijn nog niet vastgesteld. Het kan zijn dat de personele kosten hoger stijgen dan de index. We zullen dat dan binnen de opdracht opvangen.

b. Privacy
Op dit moment voert ONS welzijn samen met de gemeente een Privacy Impact Assessment (PIA) uit. Daaruit volgt een plan van aanpak om de privacy in de gebiedsteams voldoende te waarborgen.

c. Communicatie
We zullen ONS welzijn informeren met bijgevoegde beschikking.

d*. Uitvoering*
De uitvoering is betrokken geweest bij het opstellen van de doelen en resultaten. Aan het leertraject hebben medewerkers van de verschillende uitvoeringsafdelingen deelgenomen.

e. Overlegd met
Simon Franssen, directeur Sociaal Domein
Peter Noten, afdelingshoofd MM
Irene Rouwenhorst, programmamanager WIO
Merlijn Kurvers, programmamanager Zorg en Welzijn
Diana Goutier, beleidsmedewerker
José van den Elzen, beleidsmedewerker
Wies van de Zanden, beleidsmedewerker
Marie-Diana Hondong, Subsidiebeheer
René van Boekel, financiën
Angeline Rasing, Juridische Zaken

Extern:
Tim Robbe, adviseur en advocaat Sociaal Domein
Hanneke Rijkers, accounthouder ONS welzijn
Saskia Janssen, projectadviseur ONS welzijn

Bijlagen

1. Subsidiebeschikking ONS welzijn 2022
2. Subsidieafspraken memo Sturen op doelen en resultaten
3. Uitvoeringsvoorwaarden
4. Definities

Samenvatting

De gemeente Oss verleent voor de uitvoering van welzijnswerk subsidies aan ONS welzijn voor het jaar 2022. Daarvoor zijn nieuwe subsidieafspraken en uitvoeringsvoorwaarden opgesteld.